

שיטת מורנו הבעל שם טוב היא תורה אחת בשתי נוסחאות:

- (א) אלקות הוא הכל.
 (ב) הכל הוא אלקות.

ועל יסוד זה הולכים וסובבים כל עניני התורה והמצוה בביאורים והסברים שונים על פי דרכי הבנת תורת החסידות בכל חיי האדם על פני האדמה.

האדם התחתון החי על הארץ אשר ברא ויצר אדון כל הוא צלם דמות תבניתו של אדם העליון אשר עליו נאמר¹⁸ "דממת כמור אה אדם עליו מלמעלה", ולכן נקראת בריאה זו אדם – אדמה לעליון¹⁹.

ובכן, בכל עבודת האדם למטה, הוא יכול להתאחד ולהתקשר באור אין סוף ברוד הוא, והמאחד הן התורה דתתיב בה יאת התורה אדם²⁰, שהן והמצוות – רמי"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה – שהן מכוונות כנגד רמי"ח אברים שבאדם ושס"ה הגידים שבול²¹.

וזה כל האדם, אשר תמיד, כל ימי חייו, יהיו שלשלת ארוכה של עבודה ופועל טוב, להתרחק מן הגשם ולהתקרב אל הרוחני, על ידי עבודה וגיעה שמעמל ומייגע נפשו, למאוס בחומר ולבחור בצורה²².

* * *

תורת²³ חסידות חב"ד היא תורה שלמה ערוכה בסדר מסודר – לפי סגנונה – בכמה ספרים יסודיים, שרשיים ועיקריים, אשר כתבום כבוד קדושת אבותינו רבותינו מיסדי תורת חסידות חב"ד, כל נשיא ונשיא בדור.

החסידים הראשונים, חלכי ותלמידי מיסד חסידות חב"ד, היו

18 יחזקאל א"ב.
 19 סי' עשרה מאמרות מי' אם כל חי ס"ל"ג. של"ה שא"ב. ובכ"מ.

20 ראה לקוטי תורת במדבר י"ג.

21 וחי"א קט"ב.

22 לקוטי דיבורים חלק ד'. (ליקוטי ל') עמודים תרס"א-ל"כ.

23 "אגרות קדושות אדמו"ר מוה"ר צ"ע"י כרד"ג. עמוד תקל"ח ואילך. "התמים" ח"ד

עמודים נ"א-ג.

מעוררים אותם, מפצירים בהם להיות נהנים מיגיע פליהם ואף היו מסדרים להם מקומות עבודה שיוכלו למצוא פרנסתם בכבוד ובלי שום השתעבדות.

עבודתם זו של הצדיקים הנסתרים היא החלק הראשון מתפקידה של תנועת החסידות – להברי' את העם מבחינה גשמית.

ביום י"ח באלול תצ"ד – בדיוק ביום מלואת לו שלשים ושש שנה – נתגלה במלוא הדרו וזו שמשו התחיל להאיר פני תבל והתחיל בממדים רחבים ביצוע תפקידה השני של תנועת החסידות – להברי' את העם מבחינה רוחנית.

אלקות הכל, הכל אלקות

כבר נודע שבעבודת האלקים ישנה שיטה גדולה ומעובדה. שלא רק המדרש ולימצג התורה הוא העיקר, אלא גם המעשה והעבודה שבלב בתפילה, וכל האומר אין לי אלא תורה – גם תורה אמיתית אין לו. אמיתת התורה, היא מתורה שהלומדה יודע שזהו חכמתו ורצונו יתברך, שכך גורה חכמתו תעליונה. באם יטען ראונו כד ושמענו כד, יהיה פסק ההלכה כד וכד, ועל צדד התורה להתדבק בקדושת ההלכה ובקדושת האותיות, ובשכל יקיף את דבר ה' ובמילא גם שכל מוקף מדבר ה' ומתאחד עם האור-אין-סוף ברוך-הוא שבתורה.

וכדי שראדם יתקרב במוחו הגשמי אל הקודש פינימה, הרי זה על ידי עבודה שבלב זו תפילה, הבאה על ידי גדולתו ורוממותו, ועל ידי להתבוננות והשתעבדות ביקר אדמלכא.

בכל החיים של חיי האדם והמברואים ועמיהם המורגבים, נסיבות מסיבות שונות, ובמאורעות ממאורעות שונים – מוצא מורנו הבעל שם טוב את האלקים. כי, אין דבר בכל הדומם, הצומח, החי והמדבר, וארבעת היסודות אש, רוח, מים ועפר, שלא יראה באצבעו על אלקות.

(בהעדרות שכתב הל' המים טובים) ושמו (בהדלקת הנרות שבתוכנו):
 ידועי שלום ומים יין ושמוי רומים —
 על-דגנות שונות בחורה: לחם ומים —
 רומזים על נגלה דתורה, יין רומז על
 ריין (נסתר) שבתורה, ושמו רומז על ריין
 דרויז שבתורה.
 ומהנאכאריס כוה:

לחם ומים הם דברים המוכרחים
 לקיים האדם, ויין ושמן הם דברים
 שאינם מוכרחים לקיים האדם, אלא כדי
 להסיף חיות (שמחה), עיי' י"ו, "המשמה
 אלקים ואנשיש" (תענוג עיי' שמו"ג).
 ודוגמתם בחורה: נגלה דתורה, כל דיני
 התורה בענין האסור והמותר הטמא-ה-
 טהור כו' — כיון שמוכרח לקיים ה-
 מצוות, לידע את המעשה אשר יעשו
 ואלה אשר לא תעשונה, נמשל ללחם
 ומים שמוכרחים לקיים האדם: ונסתר
 דתורה, מעשה בראשית ומעשה מרכבה,
 פ"דס"ג, ידיעת אלקות, שענין ניתוח
 זדיות ותענוג כקיום המצוות מותר אהבת
 ה' ויראתו, כמ"ש"ג, דע את אלקי אביך

18) ראה לקיפת שה"ש כ"ד, ז ואילך. ובארוכה

— א"כ שער הקיפת מפני ואילך. ועד.

19) להעיר מפניש (תהלים ק"ו, ט) ג"ו ישמו
 לבב אויש וצוהיל פנים משמו ולחם לבב אויש
 סקע"י — פטוק במוטור כוכב נפשי שאמרים בראש
 חודש אר"ץ אייז סמכ"ג סי"ג. וראה הנספח בעשר
 הכולל פ"א ס"ז.

20) ס' שאפטיס פ"ג יג.

21) להעיר פשיעור הרמב"ם דיום השיק:

דברים של סוחרה שורב-י"ג אישי אותה העיר מתי,
 כנו. יין וטמון בארץ ישראל" (הלכות תענית פ"ב
 ה"א) — שבארץ ישראל זכא תשובים יין וטמון
 כדברים מוכרחים.

22) רמב"ם הל' יסוהתא ספ"ד.

23) דה"ה כ"ה פ' וראה תנא קי"א (קנ"ו, ב),
 ועד.

משיחות ש"פ מקאן, שבת (ו') תנוכה, ארד"ח טבת ה'תשנ"ג

א. מההחידושים בהייטי דתנוכה לגבי
 שאר ימים טובים: — שבשאר ימים
 טובים (וכן שבתות) ישנו חיוב של
 סעודה, שעיקרה לחם ומינם, וגם (בשר
 וי"ו, משא"כ בתנוכה, ריבוי הסעודות
 שמרבים בהם הם סעודות הרשות, שלא
 קבעים למשחה ושמה"ה" אלא "קבעים
 ועשאו ימים טובים כהלל והודא"ה,
 ועיקר הייטי הוא בהדלקת הנרות, ש-
 כעוהו על נ"ל השמיר.
 1) כהלל גם פורים, אף שהנוכה ופורים שוים
 בכמה ענינים (מדדגש גם בחלוקת הולכות בספר
 הרמב"ם — הלכות מגילה ותנוכה"ה).
 2) כ"ל סעודה קורי' לחם" (פריש"י אגור כ"א
 ז) וראה גם פריש"י וצ"ל לא נז' כ"ל דבר שמאל
 קורי' לחם" — ולהעיר גם כמשי סעודה (מק"ל
 מ"ג, לא, שמו' רחמי, אף שהיה כסעודה עם נסח
 ויין (כמ"ש, מנחה נחה והכ"ו" (שם ט"ז, וישנו
 וישרו עמי' (שם לד').
 3) שהי' סעודה כוללת גם שמיר, ולא עוד
 אלא ששאל ר"א שחה ארילת דם' (שבת מג"א,
 4) בשבת וכו' — בקידוש היום (יום כהה"ם
 — פני החיוב דשפתא רייא' וכו' — י"ג משחה
 ושמחה.
 5) אר"ץ אר"ה הל' תנוכה סתרי"ע סי"ג. —
 ולהעיר, שגם הרמב"ם שסיל שייט תנוכה הם י"ג
 שמוה והל"ה (הל' תנוכה פ"ג ה"א) לא כתב שיש
 חיוב של סעודה (ראה לקיפת ח"י ע' 142 ואילך.
 וישי"א).

6) שבת ב"ב.
 7) כפירוש רי"ט, מא' תנוכה, על אה"ה גם
 קפיעה, הייג' שקפיעה על נ"ל השמו.
 8) שלומדים בשעור' הו"ב"ס דר"ס המסוכים:
 הלכות מגילה — ביום רביעון (מציא ט"ז) והלכות
 תנוכה — ביום שני, זאת תנוכה.
 9) ולכו' וישנו 12 כבוד ולחם ביום ולמזכ"ס
 האבלי"ס. את-ל' ל' י"א י"ב ולחם ולמזכ"ס זכ"ס
 את תנוכה נ"ג, ש"א. ועוד' וישנו — א"ז מים אלא
 שבע"ה ומצרא דחל"ו ל"י עבא' אנלי"י.

- 8) ראה לכו"ש, בי"ח ופי"ו אר"ח ספתי".
- 9) נוסח ועל תניס"ה.
- 10) משל"ג, ב"ב.
- 11) אבות ט"ז מ"ב. וראה רמב"ם הל' דעת
- ספ"ג.
- 12) אר"ץ ספתי סי"ג.
- 13) לחם — כמ"ש ג"כ לחם בלחמי' (משל"ג פ',
 ה' ברכות נ"ג, ס"א. ועוד' וישנו — א"ז מים אלא
 תורה (כ"ס ז"א, ויש"ג).

ומה לא ידעו שהמצוות הרוחני דתנוכה
 קשור (גם) עם נצחון גשמי — שהרי נוסח
 לכו"ש"בסל"ו דת"ג ולא הניחו אותם
 לעסוק בחורה ובמצוות" — משטו יד"ס
 כממנו. . . והצנעו לחץ גדול כו"י, וכש-
 יאברו בני חשמונאי. . . והרגם וההשיעו
 בשאריל מידם" — היתה להם הצלה גם
 בשטחיתות.

ומה מוכח, שהחידוש דימי תנוכה
 ש"לא קבעים למשחה ושמה" (כשאר
 ימים טובים) אלא "בהלל והודא"ה, הוא
 בהצנעו-הצנין הרוחני (הצלה רוחני)
 שבנים תנוכה, ל"א רק לגבי הענינים ה-
 גשמיים שבשאר הימים טובים, אלא גם
 (ובעיקר) לגבי הענינים הרוחניים (הצלה
 רוחנית) שבשאר הימים טובים, כדלקמ"ל.

ג. ויזכר בהקדם הפיאר פתוכנס
 הרוחני של הענינים הגשמיים שבהם
 נקבעו הימים טובים — לדוג' חמ"ד ויין

14) כמ"ש, בהוציא את חמ"ס מפני"ס תעבדו

את האלקים על החי' חוה' (שמות ג' י"ג ובפריש"י —
 משטרי פ"ג, ד'.

15) שבת פ"ג, א.

16) ועד' שמענו בנוגע לאכילה ושתי' חמ'
 ושיבתה — חמ' מדיד בעצרת דבעני' נמי לכו"ש,
 שישמחו בו במאכל ומשחה להרואה שנת ומקובל
 י"ס זה לישאל שניתנה תורה ב"י (פסחים ס"ח, ב'
 ובפריש"י).

17) רמב"ם ריש הל' תנוכה.
 18) רמב"ם ריש הל' תנוכה.

שם פירשו התורה בלשון יזון לחלמי המלך ותמרטמה אצלם אותה העמקה עד שהיתה אצלם אותו הלשון כמו לשון- נם, וכאלו היתה אשורית³⁶.

ואעפ"כ כש"הכבירי³⁷ חלמי המלך את התורה יונת³⁸ (וא"י) היום קשה לישראל כיום שנעשה בו העליל³⁹ (הפך הנכבליה דמתו-תורה).

וההסברה כוונת⁴⁰ - שמצד המעלה ד- המשכת והמגלות התורה למטה גם ב- לשונות דאור"ע (באר היטב⁴¹, "בשבועים לשונות")⁴² התגבס ליינתה⁴³ כשלעצמו ת"ע טוב: ורק שכש"התכו לתלמי המלך את התורה יונת ה"י היום קשה לישראל כיום שנעשה בו העליל⁴⁴, כיון שהדבר נעשה (לא מצד ציווי ה' / אלא) מצד דרישת תנתי ומלך⁴⁵, שלכן ה"י מקום לחשוש⁴⁶ שהדבר ינצל (לאח"כ⁴⁷) באופן

פירמיש להרמבים מגילה פ"ב.
 (36) מי שטריס פ"א ה"א.
 (37) ובמגילת תענית כפוסה: ה"י כפסה נכתבה התורה יונת בימי תלמי המלך והחושך בא עולם שלשת ימים (הוכח בשו"ע או"ח סו"ק פ').
 (38) ראה בארובה ליישי חכ"ד בתולות.
 (39) תבוא כ"ו, ח ובמשי"י (מסורה לב פ"א) - במשנה.
 (40) ש"לשונו יפה משל כל בני יש"י, ועד שא"י התורה יכולה להתרגם כל צורכה אלא יונת⁴¹.

(42) ומשום זה הוצרכו לשנות בהתרגום כ"כ זכרי"ם, משא"כ בהתרגום שנעשה ע"ס ציווי ה' לא הוצרכו לשנות מאומה (ראו לק"ש שם).
 (43) חשש בלבד - ולכן ה"י מתיר להם ע"ס תורה למלא דרישת תלמי המלך, כיון ששקט דוחה חשש זה (משא"כ דרישת תלמי המלך של ע"י חכמי כהנא העלה וראה הפ"ה הבאה).
 (44) ועפ"י יומתק דיקו הלשון / כיום שנעשה בו העליל (ולא כהנא העלה) - כיון שחטא העלה ה"י

36 לרונתו פתוחו לקיים בחסופו חשונותיו ב"י תבב"ל והרדש"ל, ס"ס סופרים ונוד (ראה לק"ש שם ע"ד 4 הטר"ה 46, וא"כ"מ.

ה"י באר הזכריים:

ידוע⁴⁸ ש"היונים הם בח"י חכמה ד- קליפה, חכמה ויצוניות, שבזמן ההוא היו פלפולים המעוררים כנבואה (שנת- פשטה או חכמה יונת שהוא הפלפולאי ורצו להתגבר על חכמת הקבלה ה- אלקית ויסודות⁴⁹. . . להאמין בה' וב- מצוותיו כי הוא למעלה מעלה מבחי החכמה והשגה כו"ס) ולכן טמא כל השמונים של בח"י חכמה דקלושה שרצו להשיכחם תורתם כו"ס.

ויש לומר, שהתגברות חכמת יון (חכמה דקליפה) עד כדי כך שרצו "להשיכחם תורתם", היא מצד היגיונה שלהם מחכמת התורה⁵⁰ (שהשתמשו ב"ל) באופן בלתי-רצוי:

מצדנו מעלה מיוחדת בלשון יון - ש"א"י כספיים (תורה נביאים וכתובים) לא וחזרו שיכתבו (בלשון אחר חוץ מלשון הקודש) אלא יוני⁵¹ ויני⁵² אמר קרא"ג לפת אלקים ליפת וישכחו כאחילי שם⁵³. יפ"י- תע של יפת (הוא יפת) הוא אחילי יפה משל כל בני יפת) הוא כאחילי שמי⁵⁴, ועד ש"בדקו ומצאו שאין התורה יכולה להתרגם כל צורכה אלא יוני⁵⁵ ויני⁵⁶ ג"ש- תנה לשון יוני משאר הלשונות לפי שר"י מוכן אצלם (אצל חכמי ישראל). מפני

במית דנגלה שבחורה בודיש השלישי דחדיש (הק"ו) - שהלכות אורכים מדיים בארץ ישראל, עיקר ותמצית כל התרגומים התגברות החושך.
 (38) ת"יא פשוטו מא. א. סומיצי להציט מצות נר חנוכה פ"א (ור"ס ע"ג ע"כ וא"ל) ובכ"כ.
 (31) שוה"י כל החכמות שבעולם (ככל עניני העולם) שישם ונקשר בהכמת חנוכה.
 (32) מגילה ח' ב (במשנה) ומב"ם ה"ל תפילין פ"א ה"ט.

33) ג"ז מ"ב.
 34) מגילה ט' ב ובמשי"י.
 35) ירושלמי מגילה פ"א ה"ט.

לא נקבע למשתה ושמתה ע"י סעודה בלחם אפסים ויני⁵⁷.
 ויש לבאר הקשר וההשקפה ד- חנוכה לשמן שבחורה - דלכאורה אינו מוכן:

חנוכה - הוא יו"ט מדברי סופרים (ולא כה"מ"ם טובים דפסח שבועות וטובות שהם מזו החורה) וכמו בית שני⁵⁸, ובמצד ר"ל, "כשעמדה מלכות יון הרשעה על צמל ישראל להשיכחם תורתם כו"ס, וא"י יתכן שדוקא חנוכה הוא הי"ט (היחיד) מבין כל הימים טובים שקשור עם שמן שבחורה, ויון דריון שבחורה?⁵⁹

ונקודת הביאור בזה - שהסדר דהמגלות התורה (ש"הנתנה ללשונות שלום בעולם⁶⁰) הוא באופן שכלל שהלך וממגבר החושך בעולם, הולך וממגבר גם בהמגלות התורה, "תורה אר"ס⁶¹, להאיר את העולם, ולכן מצד גודל ה- ירידה, כשעמדה מלכות יון הרשעה על צמל ישראל⁶², ה"י צורך בהוספה והתגברות אור התורה, ע"י המגלות דרנא ונעליה יותר בחורה, שמן שבחורה, ויון דריון שבחורה⁶³.

(26) ולהעיר, ש"מנתה ישראל" (תורה היא) לנבול מאכלים שעשויים בשמן לוכי גם השמן - שהוא מודגש שגם המשכת וגילוי הי"ט דשמן באר"ל⁶⁴ ושו"ת⁶⁵, א"י זה בשמן נפיש (א"י שחוטם דאכילת מאכל זה הוא בלול חשמונא כי אמר לחורי שמערכים אותו במאכל אחר, מצד גודל מעלת השמן שאינו יכול לנבול בגילוי, כגילוי ויתרה מזה - שגם הלקח התורה ע"י השמן היא באופן ש"א"י לנו רשות להשתמש בה, אלא לראות בלבד.
 (27) שלא יחיה בו השליטה דבית ראשון כיון שחט"ר בו דברי' (ומא כ"ב).
 (28) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 (29) ועפ"י יומתק שגילוי השמן (יון דריון) שבחורה הוא בחדש השלישי דחדיש החורף (ולא

30) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 31) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 32) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 33) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 34) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 35) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.

ועבדו בלב שלם" - נמשל ליון ושמן שמועליים חזיקו ותענוג.
 ובנסתר דתורה נאפא יש חילוק בין ריון שבחורה לריון דריון שבחורה - ע"י ובדוגמת החילוק שבין י"ל לשמן:

י"ל - א"י שאינו מוכרח לקיים האדם, שלכן שתייתו אינה בתדירות כמו מים (לחם) כי אם בזמנים מיוחדים שניתוסף הצורך המיוחד ביין (שבט וי"ט) וכי"ס⁶⁶ ה"י בזמנים מיוחדים אלה ש"י חשב שמברכים עליו כרכה מיוחדת לו בורא פרי הגפנים⁶⁷: משא"כ ש"מ - גם כששתמשים בו כדי להוסיף תענוג, אין שותים אותו בתור משקה בפ"ע (וא"י רבה: שמן בפ"ע מו"ק להאדם⁶⁸) אלא מערכים ממנו כשאר מאכלים, ורק טיפין בלבד.

ודוגמתו בנסתר דתורה⁶⁹ - שיון רומן על ריון דתורה ששייכים לגילוי, כמו ה"י שבזמנים מיוחדים משתמשים בו בתור משקה, ושמן רומן על ריון דריון שבחורה שלמעלה מגילוי, כמו השמן שאינו ראוי לשתי' בפ"ע (ועד שמויק להאדם, כיון שאינו כלי לדרנא נעליה כו"ס כי אם לע"כ טיפין ממנו בתור מאכל אחר.

ועפ"י יש לבאר תוכן החידוש וה- מעלת דמי חנוכה לגבי שאר ימים טובים, כ"ס, ש"ל' כ"עוס למשתה ושמתה (כשאר ימים טובים) אלא להלל והודאה ע"י הלקחת התורה לנבול (ששמן) - כיון שחנוכה קשור עם שגון, שמן שבחורה דריון⁷⁰, שלמעלה מריון ש"י, י"ל ש"י, תורה, ועאכ"כ למעלה מנגלה דתורה, מים ולחם שבחורה, ומצד גודל מעלת

36) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 37) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 38) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 39) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 40) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 41) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 42) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 43) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 44) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 45) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 46) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 47) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 48) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 49) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.
 50) רמב"ם סוף (סיום וחוטם) הלכות חנוכה.

אפילו חרגל (רגליא) דרגא הכי אחרונה (פליל גם דבר הנורם וגם גרם דגרי כ"י, לאפשרות) של מרידה בה, ויחידה מזה, שהאר דגר חנוכה פועל כליזו וכלות הנפש (בליא" למעליא) גם ברגלא דתרמודיא" שגם הם יבואו לבחינת כלות הנפש, מצד גדול ופועם האר דשמו שבחורה, ריזו דריזו שב-חורה.

ז. ועיקר ושלילמות הגילוי דשמו (ריזו דריזו) שבחורה כנס השמו דחנוכה נעשה (בהרי"ט שלחודש כסלו שנתגלה בדורות שלאה"ז) ב"ט כסליו, שבו התחיל עיקר הענין ד' לפעו מעניוהיר (דהבש"ט, חורת הדסיוז, שמו שב-חורה) חוצ"ט⁵⁸:

גם לאחרי שבטלה לזירת יו" להש-כחם תורת"י עיי הדגשת המאור שב-חורה כנס השמו דחנוכה נמשך סדר לימוד החורה באופן שצוקר הלימוד הוא בנגלה דחורה, שה"ה, גם בזמן ה-תנאים והאמוראים (לאחרי חזרובי), כל חכמת המקלה היחה נסתרה בימיהם ונעלמה מכל תלמידי חכמים, כ"א ליחיד סגולה, ואף גם זאת להצנע לכת ולא ברבים, כדאיתא בגמרא⁵⁹. וגם

58. ראה סוה"ס מלקטס ח"פ ריש ע"ב, חש"ת.
59. להעיר מהשיחות דאגלות רבינו הלוי בי"ט כסלו ל"ט חנוכה - בידוע שרבינו הלוי חזר (מספרבורג) לבייתו (בוויטעבסק) ביום ב' דחנוכה. ועוד ועיקר: הגאולה כמאסור השני - שבת תקט"א, שאז היחה עיקר ההלשנה על חורת ה-חסידות והתנגדות היחה גזילה במסד - היחה במי חנוכה (כבר שיל"ט, היזים יד"ו ו' כסלו) ובנו המשי (ראה סוה"ס חרות שלום ע"ב 84) - ויש לומר, שבשבת היא עניני גאולה גם כמאסור.
60. סוה"ס חרות שלום ע"ב 112 ואילך.
61. ראה חנוכה יא, ב. יג. א. מסופים קמ"ת רע"א. קידושין ע"א.

וכנסתו דחורה גופא מודגש ענין זה בשמו שבחורה (יותר מביין שבחורה) - כ"י:

גוסת לרב ששמו מורה על ריזו דריזו שבחורה (שלמעלה מריזו סתם, י"ן שב-חורה) - מודגש בשמו שאינו משקה בפ"ע אלא מערבים אותו בשאר מאכלים ומפעפע בכל דבר⁶⁰, ודוגמתו בשמו שבחורה, העירוב והאחדות דנסתר שבחורה (שמו, ריזו דריזו שבחורה) עם נגלה דחורה (לחם ובשר) שגם לימוד נגלה דחורה נעשה חזון בקדושת החת-רה, חכמתו של הקב"ה (שמו סתו"י).

ועוד וג"כ עיקר - ש"שמו" הוא גם דבר המאיר, שמו למאור⁶¹, שעל ידו מתגלה ומאיר המאור שבחורה" (פני-מיות החלורה)⁶².

ולא רק בדי, אמוהוי של יהודי, אלא גם חזון ל' אמוהוי בכל המטה (ש-כולה - כמחשבה בהדלקת נר חנוכה של נקבע על נס השמ"ע) ש"מצוה להתיחה על פתח בית בחדו"ט, משתשקע החמה עד שחלה רגל מז השוק. ע. דכל"א רגלא דתרמודיא" - שגם בזמן החשיך, וכוזק, בשק שיש בו, ת"מ"מ"א, אחר-יות מודגש, מודיים בה"י, פועל האור דגר חנוכה לבטל ולנכות (מלא"ה) ה-מרידה בה, (ת"מ"מ"א) שלא ישאר

53. ראה חוליו צ"ג, רע"א. שייק יוד סק"ה ס"ה.
54. לשון הכותב - חרונה בה, נ.
55. ראה ירושלמי חגיגה פ"א ה"ז ובמ"ד ע"ב. שא"כ פתיחות"ב וב"פ ע"ה שם.
56. עמתי"ב שער קיי"ת ארבע ר"ס ק"א (קמ"א), קיי"ת לתרומה.
57. להעיר שהרידה בה שיכת כשיש איזו דייעור בה, (ע"ד לשון חז"ל (ח"כ ופ"ש) בחוקותי כ"י, ד"י, ע"ד) - ודגש את רבנו דמתפ"ז לפר"ה ב"ה וילי שלעיקרה ב"ה"י, מצד תיקוהם מתכמת החורה ע"י חרונה לזיוה (כ"ב) (ס"ה).

ה"י בו להדליק אלא יום אחד⁶³, נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים" (ע"כ שכתשו חז"ס והוציאו שמו סתו"י)⁶⁴:

כיון שגזירת היונים היחה "להשכיחם חורד"י, שרצו לטנור ח"י את הקדושה שבחכמת החורה, הוצרך להיות הג"כ בהדגשת הקדושה שבחכמת החורה שהיא חורתי (חכמתו) של הקב"ה, חורד"י" - עיי"י שמצאו שמו חזון שלא סמאחו היונים, ויחירה מזה ש"מא"א. פ"ר אחד של שמו שה"י מונח דחזונו של כחו גדול"י, דרגא הכי נעלי"ת בשמו סתו"י - אין ביכולת היונים לגעת בו⁶⁵, נגעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים" שבבעה ימים גוספים על ה"ים אח"י" שה"י בו להדליקו, הכוללים כל שבעת ימי השבוע, כללות חמ"ט.

וע"כ זה (שמו סתו"י) מודגש בלימוד נסתר דחורה - כ"י, בלימוד נגלה ד-חורה, כיון שהעסק הוא בעניני העול"ט שבהם דנים הלכות החורה, כול לזיוה (מצד הידידה דהתגברות החזק בעולם) מצב שמכריזים לעצם הפלאת החכמה, שהיא חכמה גדולה ושכל נפלא, מבלי להכיר ולהרגיש שזוהי חכמתו של הקב"ה⁶⁶, והעצה לזו" - שלילמוד נגלה דחורה יהי' ביחוד עם לימוד נסתר דחור-ית, ד"דעת אלקו"ת (ד"ע את אלקי אבר"ה) שיעיי"ן נעשה גם לימוד נגלה דחורה חזון וכוונתו של הקב"ה.

48. וזכור שבינים זה הוא במציאת פ"ר השמו (מא"כ שבת כ"א ב).
49. רמב"ם הל' חנוכה פ"ג הל' ח"י, ח"י השבת שם, ופ"ד.
50. ראה גם ת"א וטהרי"ט רע"ב ע"ב.
51. ראה לקיטת חכ"י ע"ב 111 והתעורר שם.
52. (בדושת חז"ל (נרד"ם פ"א א) על הפוסק (ירמ"י פ"ג י"ב), על מה אבהו הא"י ג"י על עונם את חורד"י, שלא כ"כ בחורה חז"ל"ה (ו"ראו ב"ח א"י" ס"ה).

בלתי-ד"צו"י, וע"ד ליהפך כללות הענין דמתחורה.

ויש לומר, שבמציאת מזה"ה באה גי"ר-רת היונים "להשכיחם חורד"י, חורד"י" (חורת ה') ד"ייקא - כ' דודגש ש"בענין החורה שהיא חכמה גדולה ושכל נפלא לזה הסכ"סו גם היונים, וליחיתם חכמים גדולים גם נתפעלו על גז"ל עונ"ס הפלאת החכמה שבידי החורה, אבל חתנו"ש על זה שהיא חורת ח"י, חיינו, לקדושת החורה שהיא חכמתו ית', נגד זה לחמ"י"י - שניעלו החרונ"ס של ה"י חורה לזיוה לעמוד על גודל עוצם הפלאת חכמתו החורה (חכמה גדולה ושכל נפלא) על מנת לטנור ח"י את הקדושה שבחכמת החורה של אלא יהי' ניכר שהיא חכמתו של הקב"ה, כי אם, חכמה אנושית כהפילוסופיה דחכמת יו"י, שזוה"ע, סמא"ל כל השננים שבחז"ל.

ו. ותוכו הגם דחנוכה הוא בענין שמו סתו"י - מ"מא. פ"ר אחד של שמו שה"י מונח בחחמו של כהן גדול ללא ר"ק נסחורתו, אבל כיום שפעשה בו העל אכ"י אחריו, מ"ג נ"ה, במת יהי שיבא שיהי ויבדו את המסופי (מש"כ ל"ה וכפ"ש"י, ווא"ה ליק"ש שם).

45. לאחרי מזה שנה - שבחשפה זו למד חכמת החורה בתרומה לזיוה.

46. ראה סוה"ס חש"א ע"ב 59.

47. וכו' בנגע לפנות ר"ב, להפכים חזוקי רצונו"י - המפנות שו"ה ע"ת כמו שבה ופסח וכדומה לזה חסידים גם חיינים, אבל בפסותו דחוקים כמו חסידים וכו"ה, פרה אדומה ופעטנו, לזה חתנו"י (סו"ה ש"ס).

4. החתונ"ס נחנ"ס המכ"ד ה"י בשנת ג'תשנ"ז, ובזרות היונים החזוקי בשנת ג'תשנ"ז (ראה סוה"ד ג"א חקט"י: ח"י-ד"כ).
5. בחז"ל, גבר אחרי"ו (כתובתא מ"ה) מ"דו"ט ע"ל (מ"ל"ה חודש ושבת) נ"ה"ה גם מ"ד"ס מ"ד"ס ח"ב ע"ל (מ"ל"ה חודש 53).

ויהי חנוכה גדולים ויודעים דברים הסתומים וישנו דעת בוראם כ"ס, היינו, שעיקר הלימוד יהי ברזן דרוזן שבתורה, לכן, ככל שהחלילים ומקור- כים להתגלות כל משיח צדקנו, הילך ומוסיף בהגלית דשמן (רוזן דרוזן) שב- תורה, שזורה ה"טעמיה" (מועמי חיים זכ"ל) מתורתו של משיח.

ויש לומר, שההתקבנות לביתא משיח צדקנו היא גם הסביבה להתגברות החושך בעולם - שבגלל התגברות הקודשה נעשית גם התגברות הלעזי שגמגד לביתא משיח צדקנו, ויש צורך ללחום עם המגיד, שזוה"ע, ילחם מלחמות ה"ט עד שגמגמין.

וענין זה מודגש בתנוכה - שנוסף לכל שנקבע על גם השמן, שקשור עם משיח, יש בו שמונה ימים (ושמונה גרות) שמשפר שמונה קשור עם משיח.

75 רמב"ם כיום וחתם ספרו, משנה תורה.
76 ועד ש'ידע מפנימות תורה כל גופי התורה הנלית' ונתיב אגודת סוס כ"ט.
77 ראה לפרש ח"כ שם ע' 173. ויש.
78 ראה לומר, שענין זה מוכרז בדיק לשרו הנמרא (כנגד לבר תנוכה). יום ראשון מוליק אחרת (לא - אדר"ח) - שהולקת נר תנוכה (נס השמן) הוא באופן שמלוקי כ"ט, אחת, שא"ל יודיה (תורה) על אחת שבתות י"א, א"ל יודיה שבתות שפיקרה ושלמות בתורתו על שמת, בה' יודיה הנלית (ראו בארובה קונטרס ענינו של תורת המסדות).
79 רמב"ם הל' מלכים ס"א.
80 ולהצד שהולקת התרת בשמן וית הוא ע"כ מ"ש במשוח (וכ"כ י"ד, ז') שיעמוד רגליו על על זה הווי"ט (אודות וישלח רמב"ם).

81 יותר ממשו ומכות שום שבת פים (שחר) שמע"כ הוא, רגל במי"פ (טובת מה, ופי"א, ושי"א).
82 יותר משבת תורה לערות ביהמק שבח ארץ גם השמן.
83 ח"כ ע' 172. ראה ע' 171-2. ויש.
84 חתומי פנ"ב.
85 פ"ש"ש שה"ש א' ב.
86 ונתיר שגודות תנו"ך עמק ראה, אדר"ח.

תורת"ם" (כ"ל ס"ה) ולכן יש צורך בגילוי השמן שבתורה, ועל שנעשה דבר המוכרח למזו"ה (אף שבדורות שלפני"ה לא ניתן רשות לגלות השמן שבתורה, כמו שמן שאינו ראוי לשתי פ"ש"ע, ומיוק לאדם).

וע"כ בדורות האחרונים גופא - שכל שהולך ומאכזר החושך בעולם, הולך ומתגבר גילוי השמן שבתורה כאופן ד' לפינו מענינות חוצה".

ומהודגמות הכולטות - בזמנו של אר"צ - ששבשתיים עברת "מפיצי השכלה", עמד וייסד ישיבת מנח"ל המי- למ"ם, "ישיבת" שבה לומדים "התייש- בות", תורת הנגלית ותורת המסדות תמימה"ש" ונאופן ש"המסדות יבנית כמו שמבינים ענין כנגלה"ם.

66 לזכור משה' תורת שלום (ע' 44 וראה) שגם בייט כפלו במלה הנזירה והקטנו, להשיבים תורת"ם, כמו בתוכה, אלא שבתוכה ויטה גזירה זו ע"י הניו"ט, שא"כ בומ"כ של רבנו חסד נחלשה הנזירה ע"י הוד"י, שיש לו גם בבואה דבבואה, בה"י היחידה, שלכו על ידו דוקא כילה ליהוה ההתנגדות לגילוי הוד"ה היחידה שבתורה.
67 ונבוצע לענין זה - היה מוכרז יותר מנלה זמורה.

68 והטעם שגם בדורות האחרונים היו, שספר שאנו ראוי לשי"ל מצד גודל מלתו (לא כמו י"י ומ"ט) - כיון שגם כשעשה מוכרז כמות (שעשה גם ובש כבשרו) היו באופן שיכיר נראה שהוא לפעלה המאום (פי"ד, תמל"ט הידיעה שלא דרש"א, ונ"ט על "המל"ט הידיעה שלא דרש"א, הוי"טות ושיבה (גם בדורות שלפני"ה) - שאין זה דומה להעלית שנעשה בהתייחסות ה"ישיבה" (ראה גם אגרות קידוש אדמו"ר מו"ר"צ ח"כ ע' סוף).

70 "המחמ"ם היא ע' כ"ה.
71 שם ע' כ"ד.
72 בזמן של הצי"צ (אגרות קודש ט"ט ע' ק"ו, ע"כ ד"ר ח"ד תרפ"ב) ונבואת גם בזמן של אדמו"ר האמצעי וראדמו"ר חוקק, ואולי גם בזמן המגיד והבש"ט.
73 חתומי פנ"ב.
74 פ"ש"ש שה"ש א' ב.

רש"י אמר בזה"ק"י שלא ניתן רשות לגלות לכו לו ולהכריז לבדם, ורק ב- דורות האחרונים הולכת ומתגלה, כמ"ש האר"צ"ל דדוקא בדורות אלו האחר- נים מורד ומצוה לגלות זאת התכונה"ם, ועד להתגלות פנימית התורה, ובתורה חסידות ע"י הבעי"ט והמגיד, ובתורה חסידות ח"כ באופן של הפנה והשגה ע"י רבינו הקו" (וכפרט לאר"י י"ט כסלו).

כלומר: בתנוכה - מודגשת בעיקר פעולת השמן (מאור) שבתורה כלומר נגלה דתורה (שהוא עיקר הלימוד) ש- נעשה חזרו בהדיעה וההכרה והרג"ב קודשת התורה, שהיא תכמתו של הק"ה"ה, תורת"ם": והחידוש דייט כסלו (שלימות הגלית דשמן פנימית שבתנוכה) - שנעשה גם שיחוד דרוזן (שמן) שבתורה בתור לימוד חסיד וניקוי, היינו, לא רק באופן שמעריכים השמן (רוזן דרוזן) בהמתו בעיקר (נגלה) אלא (ששמן עצמו דרוזן שבתורה) ח"כ ע"כ שכל האדם, "הפרנסו מנינו"ם, בודגמת מו"ר גשמי (פרנסה כפשוטו) שנעשה דם ובשר כשרו.

ותעם הדבר שדוקא בדורות האחר- נים נגלה רזין דרוזן (שמן) שבתורה באופן של תמצת והשגה (מזון) - כיון שנתמבר יותר האת"ש בעולם, כולל ובמיוחד התגברות דחממות חיצוניות שמצד ינקותם תוכמת החזרה באופן בלתי-רצוי מתמברת הסכנה ד' להשיבים

62 ח"כ ע' ב, ח"כ ט"ב, ח"כ עמ"א, וע"ד.
63 ראה הקדמת הווי"ט לשי"ל החקידמות (נדפסו ג"כ בהוספה לקונטרס ע"ז הווי"ט לכ"ק אדמו"ר (התורש"ט) י"ט, וע"ד.
64 תנאי אגודת רמב"ם (קמ"ב ב').
65 ראה חק"י ח"כ כספ"ה, לק"ש חת"ה ע' 212. חק"ה 80, ויש.

75 רמב"ם כיום וחתם ספרו, משנה תורה.
76 ועד ש'ידע מפנימות תורה כל גופי התורה הנלית' ונתיב אגודת סוס כ"ט.
77 ראה לפרש ח"כ שם ע' 173. ויש.
78 ראה לומר, שענין זה מוכרז בדיק לשרו הנמרא (כנגד לבר תנוכה). יום ראשון מוליק אחרת (לא - אדר"ח) - שהולקת נר תנוכה (נס השמן) הוא באופן שמלוקי כ"ט, אחת, שא"ל יודיה (תורה) על אחת שבתות י"א, א"ל יודיה שבתות שפיקרה ושלמות בתורתו על שמת, בה' יודיה הנלית (ראו בארובה קונטרס ענינו של תורת המסדות).
79 רמב"ם הל' מלכים ס"א.
80 ולהצד שהולקת התרת בשמן וית הוא ע"כ מ"ש במשוח (וכ"כ י"ד, ז') שיעמוד רגליו על על זה הווי"ט (אודות וישלח רמב"ם).